

EKONOMICKÁ FAKULTA TUL
Centrum oceňování majetku

TECHNICKÁ
UNIVERZITA
V LIBERCI

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

Specializační studium
Oceňování obchodních závodů (podniků)

Finanční účetnictví

Ing. Olga Malíková, Ph.D.

+420 485 352 366

olga.malikova@tul.cz

www.com.tul.cz

8. Účetní agenda k zásobám (Účtová třída 1 – Zásoby)

Obsah

8.1 Legislativní úprava účetní agendy k zásobám v České republice

8.2 Vymezení zásob

8.3 Syntetická evidence k zásobám, vzor syntetických účtů

8.4 Oceňování zásob

8.5 Účtování zásob obecně

8.6 Účtování o zásobách způsobem A

8.7 Účtování o zásobách způsobem B

8.1
***Legislativní úprava účetní agendy k zásobám
v České republice***

Legislativní úprava účtování zásob v ČR:

- **Zákon 563/1991 Sb., o účetnictví (§ 24, 25, 26)**
- **Vyhláška MF 500/2002 (§ 9, 49)**
- **České účetní standardy (ČÚS č. 007, 015)**

8.2

Vymezení zásob v České republice

VYMEZENÍ ZÁSOB (V500 § 9, ČÚS 015)

Zásoby nakupované:

a) skladovaný materiál:

- suroviny (základní materiál),
- pomocné látky,
- provozovací látky,
- náhradní díly,
- obaly,
- drobný hmotný majetek,
- movité věci s dobou použitelnosti jeden rok a kratší,

b) zboží.

Zásoby vlastní výroby:

a) nedokončená výroba,

b) polotovary vlastní výroby,

c) výrobky,

d) zvířata.

8.3

Syntetická evidence k zásobám, vzor syntetických účtů

UT 1 – ZÁSoby

11 - MATERIÁL

- 111 – Pořízení materiálu
- 112 – Materiál na skladě
- 119 – Materiál na cestě

12 – ZÁSoby VLASTNÍ VÝROBY

- 121 – Nedokončená výroba
- 122 – Polotovary vlastní výroby
- 123 – Výrobky
- 124 – Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny

13 - ZBOŽÍ

- 131 – Pořízení zboží
- 132 – Zboží na skladě a v prodejnách
- 139 – Zboží na cestě

15 – POSKYTNUTÉ ZÁLOHY NA ZÁSoby

- 151 – Poskyt.zál. a závd. na materiál
- 152 – Poskyt.zál. a závd. na zvířata
- 153 – Poskyt.zál. a závd. na zboží

19 – OPRAVNÉ POLOŽKY K ZÁSobám

8.4

Oceňování zásob

OCEŇOVÁNÍ ZÁSOb (ZoÚ, § 24 – 26; V500, § 49; ČÚS 015)

- **I.** Pořízení (získání) zásoby (prvotní ocenění)
- **II.** Oceňovací modely pro stanovení ceny zásoby na skladě a při úbytku (spotřeba, prodej)
- **III.** Oceňování zásob ke dni inventarizace a při uzavírání účetních knih (následné ocenění)

OCEŇOVÁNÍ ZÁSOb

I. Prvotní – v okamžiku pořízení (získání)

Způsob ocenění	Způsob pořízení	Typ zásoby
1. Pořizovací cena	- koupě	Zásoby nakupované: - materiál - zboží
2. Vlastní náklady	- vlastní výroba - provádění prací a služeb - příchovky zvířat	Zásoby vlast. výroby: - rozpracovaná výroba - výrobky - zvířata
3. Reprodukční pořizovací cena	- vklad (není-li ve společenské smlouvě uvedeno jiné ocenění) - nalezení - přírůstky zvířat (nelze-li zjistit výši vlastních nákladů) - přijetí daru - použitelný odpad materiálu	Jakýkoli typ zásoby
4. Jiný způsob	-vklad (obsahuje-li společenská smlouva jiný způsob ocenění než je reprodukční pořizovací cena)	Jakýkoli typ zásoby

OCEŇOVÁNÍ ZÁSOB

II. Oceňovací modely pro stanovení ceny zásoby na skladě a při úbytku (spotřeba, prodej):

- 1. Skutečná pořizovací cena / vlastní náklady**
- 2. Pevná skladová cena (s odděl.ev. cen. rozdílů)**
- 3. Průměrná cena:**
  - vážený aritmetický průměr klouzavý
  - vážený aritmetický průměr periodický
- 4. Metoda FIFO**

OCEŇOVÁNÍ ZÁSOB

III. Následné - ke dni inventarizace a při uzavírání účetních knih

- 1. Latentní úbytky**
- 2. Nevyfakturované dodávky**

8.5

Účtování zásob obecně

ÚČTOVÁNÍ ZÁSOB

- ZPŮSOB „A“ (průběžně)
- ZPŮSOB „B“ (periodicky)

- V průběhu účetního období
(přírůstky + úbytky dle zvoleného způsobu účtování)
- Na konci účetního období
(inventarizační rozdíly; opravné položky;
nevyfakturované dodávky + zásoby na cestě; ...)

8.6

Účtování zásob – způsob A

Účtování zásob způsobem A

- **Průběžná metoda**

účtuje se o každé změně zásob
(tj. pořízení – převod na sklad – úbytek v důsledku
spotřeby či prodeje)
v průběhu celého účetního období.

- **Vhodnost užití způsobu A:**

- Výrobní / obchodní podniky, které mají:
  - Zásoby s rychlou obrátkou
  - Zásoby ve velkém objemu

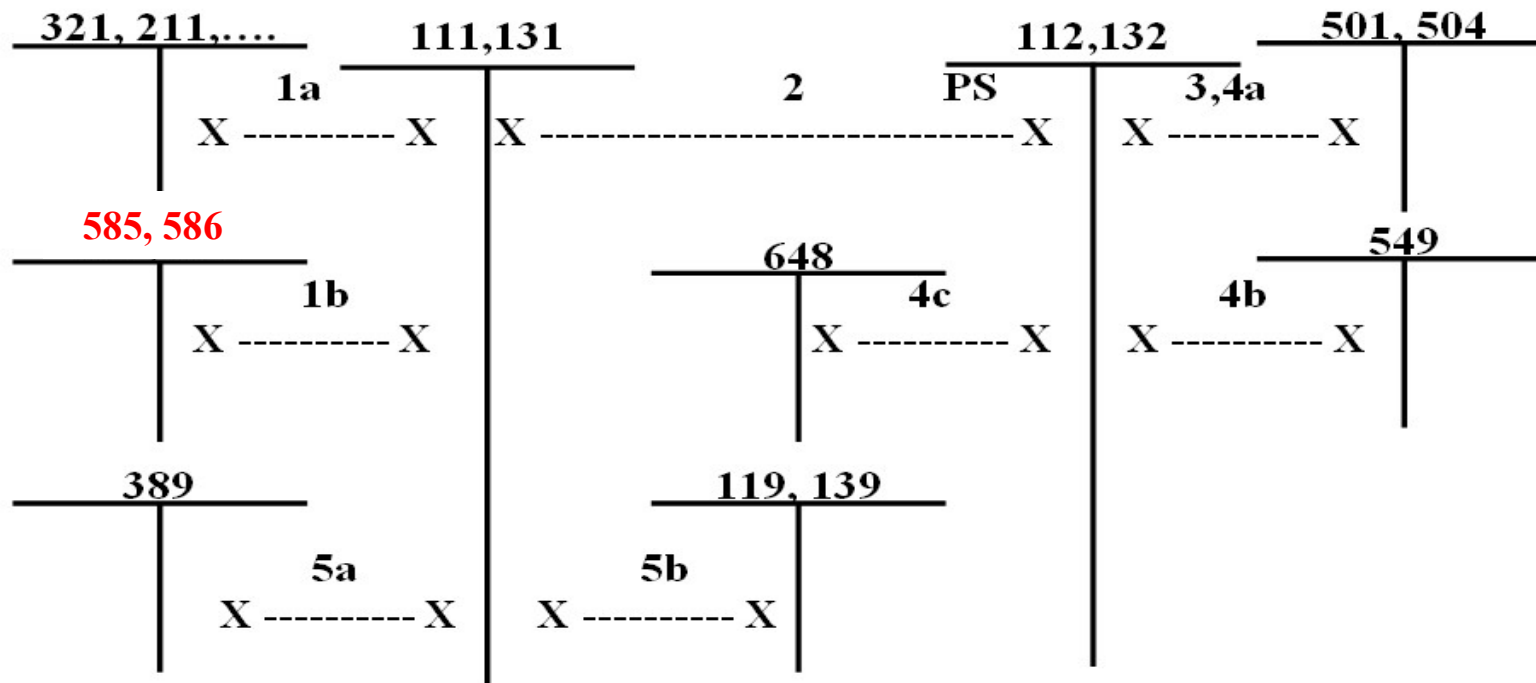
Účtování zásob způsobem A

V průběhu účetního období

- nákup **zboží** od dodavatelů, úbytek v důsledku prodeje
- nákup **materiálu** od dodavatelů, úbytek v důsledku spotřeby (příp. prodeje nepotřebného materiálu)
- zboží a materiál získané z vlastní činnosti (aktivace)
- vlastní výroba – přírůstky a úbytky rozpracované výroby (**nedok. vyr. a polotovary**), přírůstky **výrobků** a jejich úbytek v důsledku prodeje

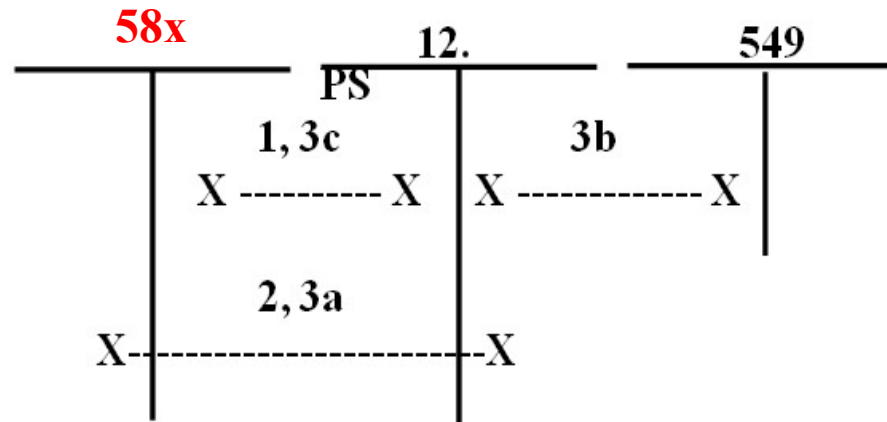
NAKUPOVANÉ ZÁSoby - způsob A

1 – Pořízení zásob – složky PC   2 – Převzetí zásob na sklad ve výši PC   3 – Spotřeba
Uzavírání účetních knih: 4 – Inventarizační rozdíly   5 – Nevyř. dod., zásoby na cestě

ZÁSoby VLASTNÍ VÝROBY – způsob A

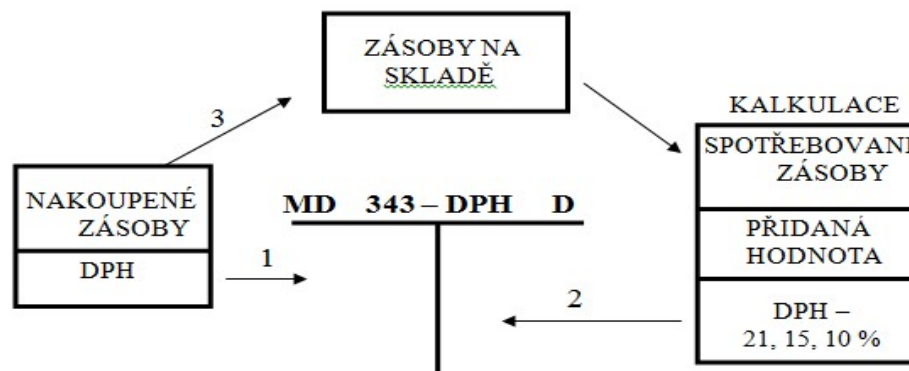
- Způsob A:**
- 1 – Přírůstek zásob**
  - 2 – Úbytek zásob**
  - 3 – Uzavírání úč. knih – inventarizační rozdíly (a – přirozený úbytek, b – manko, c – přebytek)**

Je-li účetní jednotka PLÁTCE DPH

NÁKUP

PRODEJ

LEGENDA:

- 1 – DPH PŘI NÁKUPU = SNÍŽENÍ ZÁVAZKU PLÁTCE DPH
- 2 – DPH PŘI PRODEJI = ZVÝŠENÍ ZÁVAZKU PLÁTCE DPH
- 3 – DPH NEPOČÍTÁME DO POŘIZOVACÍ CENY ZÁSOB

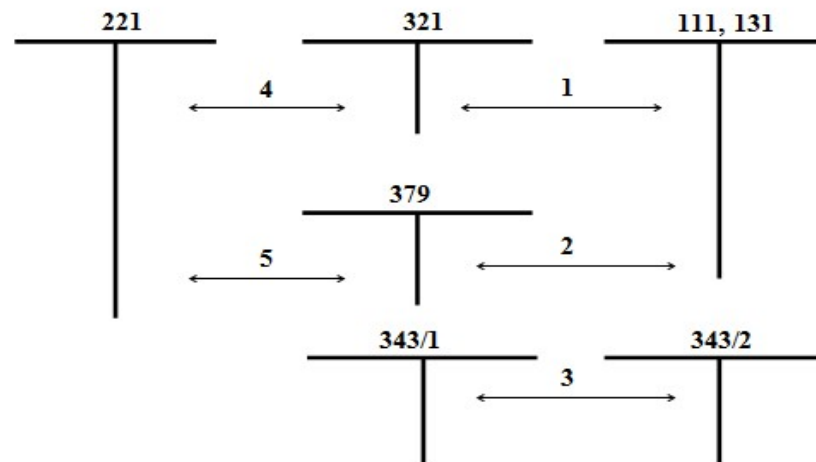
ÚČET 343:

JESTLIŽE ΣMD JE VYŠŠÍ NEŽ ΣD , POTOM VZNIKÁ PLÁTCI PŘEPLATEK DANĚ (VE VÝŠI ROZDÍLU ΣMD A ΣD) – POHLEDÁVKA ZA FINANČNÍM ÚŘADEM = AKTIVUM.

JESTLIŽE ΣMD JE NIŽŠÍ NEŽ ΣD , VZNIKÁ PLÁTCI DOPLATEK DANĚ - ZÁVAZEK VŮČI FÚ. = PASIVUM.

NÁKUP ZÁSOB Z DOVOZU (mimo země EU)

LEGENDA:

- 1. CENA MATERIÁLU/ZBOŽÍ BEZ DPH (DFA)**
- 2. VYMĚŘENÍ CLA (elektronický doklad - ID)**
- 3. VYMĚŘENÍ DPH (ID)**
- 4. ÚHRADA FAKTURY BEZ DPH (VBÚ)**
- 5. ÚHRADA CLA (VBÚ)**

!!! PŘI NÁKUPU Z DOVOZU DPH NENÍ FAKTUROVÁNA DODAVATELEM. POVINNOST VYMĚŘIT DPH MÁ ÚČETNÍ JEDNOTKA (343/1) A ZÁROVEŇ UPLATŇUJE NÁROK NA ODPOČET (343/2 - ŘEŠÍ ANALYTICKOU EVIDENCIÍ – UVÁDÍ V PŘÍZNÁNÍ K DPH) !!!

8.7

Účtování zásob – způsob B

Účtování zásob způsobem B

- „Periodická“ metoda

neúčtuje se o pohybu zásob (přírůstcích x úbytcích) uvnitř podniku (tj. **o skladové evidenci**), korekce stavu prováděna na konci úč. období.

Efekt:

- fakturované zásoby se účetně považují za spotřebované,
- neúčtuje se podle příjemek a výdejek,
- kladen důraz na podrobnou skladovou evidenci.

- **Vhodnost užití způsobu B:**

- Podniky poskytující služby
- Ty druhy zásob, které se „neobracejí“.

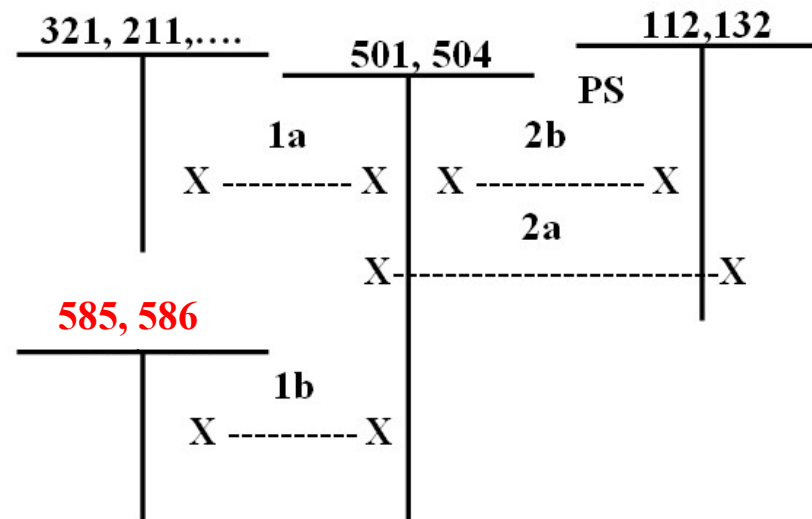
Účtování zásob způsobem B

V průběhu účetního období

- nákup **zboží** a **materiálu** od dodavatelů účtován rovnou do spotřeby (tj. do nákladů)
- zboží a materiál získané z vlastní činnosti (aktivace) též do nákladů
- Změny ve vlastní činnosti (↑ ↓) – **nedok. výr., polotovary, výrobky**, se v průběhu období **NEÚČTUJÍ !!!**

NAKUPOVANÉ ZÁSoby - způsob B

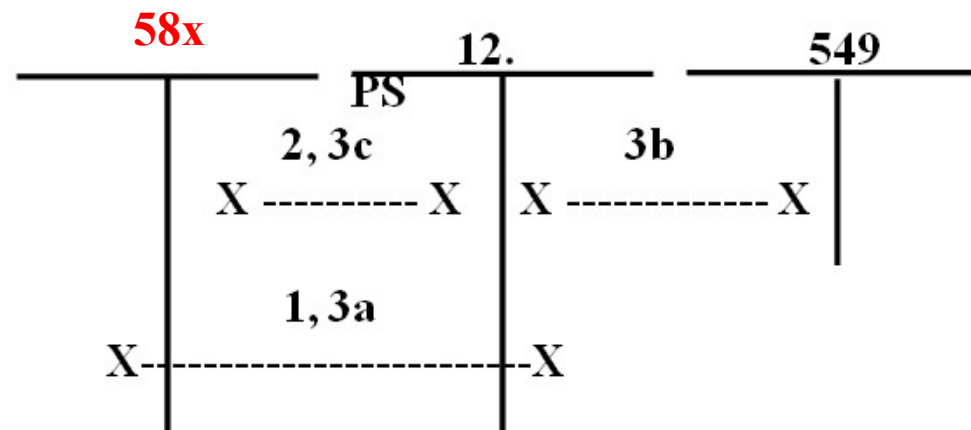
1 – Průběh účetního období - složky PC

2 - Uzavírání účetních knih: 2a – Převod počátečních stavů

2b – Převod stavu zásob dle sklad. evidence (skutečného stavu)

ZÁSoby VLASTNÍ ČINNOSTI – způsob B

Způsob B:

V průběhu období neúčtujeme!!!

Uzavírání úč. knih – 1 – Převod počátečního stavu

2 – Převod stavu zásob dle inventarizace

3 – Inventarizační rozdíly

Literatura

ČESKO, 2002. Vyhláška č. 500 ze dne 25. listopadu 2009, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 174, strana 9690, ISSN 1211-1244. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-500>

HASPROVÁ, O. a Z. BRABEC, 2019. *Základy účetnictví podnikatelských subjektů*. 2. vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci. ISBN 978-80-7494-490-1.

MFČR, 2017. České účetní standardy č. 005, 007 a 015. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. [cit. 2023-10-24]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/media/Ucetnictvi_2018_Ceske-ucetni-standardy-pro-500-2002_v02.pdf

STROUHAL, J. et al., 2023. *Meritum Účetnictví podnikatelů 2023*. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7676-641-9.

STROUHAL, J. et al., 2013. *Oceňování v účetnictví*. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7478-367-0.

EKONOMICKÁ FAKULTA TUL
Centrum oceňování majetku

Děkuji za pozornost

Ing. Olga Malíková, Ph.D.

+420 485 352 366

olga.malikova@tul.cz

www.com.tul.cz

